

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XVIII

Kaina 3c

Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Rugsėjo-September 24 d., 1931

No. 225

Visos Kompanijos
Ėmė Urmu Kapoti
Darbininkų Algas

Plieno, motorų, gumos ir vario darbininkams nukertama algos po 10-20 nuosimčių

United States Steel korporacijos
pėdomis pasekė visa eilė
džiųjų kompanijų

New York, rugs. 23. United States Steel korporacija vakar padarė pradžią, nukapodama savo visiems darbininkams algas ant 10 nuosimčių. Nukirtimas paliečia 220,000 darbininkų ir įsigalės spalio 1 d.

Bethlehem Steel korporacija nieko nelaukdama pasekė pirmą ir taip pat paskelbė nuo spalio 1 d. nukirtimą algų visiems savo 50,000 darbininkams. Youngstown Sheet and Tube dirbtuvės taip pat padarė.

General Motors korporacija paskelbė algų nukirtimą nuo 10 ligi 20 nuosimčių del 25,000 savo algiųjų darbininkų. Apie 150,000 darbininkų, kurie dirba ant valandų užmokesnio, jų kol kas algų nukirtimas neličia.

United States Rubber kompanija paskelbė 5 dienų darbo savaitę nuo spalio 1 d. Tas reikiša numažinimą algų ant 9 nuosimčių del 25,000 darbininkų. Valandinių darbininkų nukirtimas dar neličia.

American Melling ir Pefining kompanija ir Utah Copper kompanija taip jau nuo spalio 1 d. nukapoda darbininkams algas ant 10 nuosimčių.

Naujausiomis žiniomis dar visa eilė kompanijų ir gelžkeliai rengiasi kirsti algas. Palies 1,000,000 darbininkų.

Chicago plieno dirbtuvės
neatsilieka

Chicago apylinkių plieno dirbtuvių oficialiai taip pat pareiškė, kad ir jų firmos greičiausiai paseks U. S. Steel korporacijos pavyzdžiu, nukirdami darbininkams algas ant 10 nuosimčių.

14,000 darbininkų Chicago ir apylinkėse dirba įvairiose plieno dirbtuvėse, nepriklausomai nuo U. S. Steel korporacijos; visi greit pajus algų nukirtimo pasekmes.

Acme Steel kompanijos Pietų Chicago, Inland Steel, Wisconsin Steel kompanijos ir American Steel Foundries viršininkai pareiškimuose davė suprasti, kad greičiausiai ir jie kirs algas.

Vieningo pasipriešinimo
nematyti

Mathew Woll, Amerikos Darbo Federacijos vice-prezidentas pirmasis atsiliepė del pradėto masinio algų kapojimo, kol kas tik pareiškdamas apgailestavimą, kad U. S. Steel korporacija, kuri neseniai gyrėsi neliesianti darbininkų algų pati pirmoji padavė pavyzdį.

Prezidentas Hooveris, kurs prieš kokį mėnesį priešinosi algų kapojimams dabar pasitenkino pareiškimu, kad valdžia gali tik patarti, bet ne paliepti; be to, jo manymu, gal ne visos kompanijos kapos algas.

Kanadoj rado "indijonų rojų"

Pasakinga pakalnė šiaurės
pietu augalais

Edmonton, Alberta, rugs. 23. Grįžo iš 1,000 mylių kelionės po šiaurės ir vakarų Kanadą. Dr. Norman Henry su palydovais, kurie padeda tulam indijonų surado Britanijos Kolombijos šiaurės kalnuose daugybą pilnų karštų vandenų, trykštančių iš žemės ir prižėlusius tropiškais medžiais, apgyventą įvairiais gyvūnais. Dauguma ežerėlių ir upelių turėjo tiek karštą vandenį, kad žmogus negali išverti. Žiemą čia yra 50 laipsnių žemiau zero šalčiai, bet dauba pasilieka neužšalus.

Karvių karas Iowa valstijoje

Atsiųsta 1,550 kareivių valstiečiams valdyti

Tipton, Ia., rugs. 23. Gubernatorius Turner pasiuntė į Cedar apskrį 125 karininkus ir 1,550 kareivių saugoti veterinarams prieš fermerius, kurie neleidžia skiepyti karvių nuo tuberkuliozės. Farmeriai smarkiai priešinosi.

Maskva, rugs. 23. Amerika yra antra po Vokietijos parduodanti Sovietų Rusijai. Per pirmus 6 mėnesius Amerika pardavė Rusijai už \$71,000,000, Vokietija pardavė už \$81,000,000.

Kanada pataisė finansus su degtine

Ottawa, Ont. rugs. 23. Quebec provincija šiemet turėjo biudžeto perviršį ant \$776,775. Rasta, kad vien tik gėrai davė \$8,700,721 pajamų.

Amerikoje vyrų 1,169,890
daugiau kaip moterų

Washington, rugs. 23. Cenzo žiniomis šiemet balsuotojų bus 72,943,624, iš to skaičiaus 37,056,757 vyrai ir 35,886,867 moterys.

Roma, rugs. 23. Italijos karo orlaivų eskadrilė iš 24 orlaivių rengiasi iškristi aplink pasaulį, iš Romos į rytus, aplink žemę, per New Yorką atgal Italijon.

[Acme-P. & A. Photo]

Mukdenas, Mandžurijos sostinė, paimta japonų

Matoma viena iš gyviausių Mukdeno gatvių. Lietuviams Mukdeno miestas yra gerai atmenamas iš Rusų Japonų karo 1904 metais, kuriame ne vienas ir lietuvis yra žuvęs, beginant Mukdeną nuo japonų.

Papa su Mussoliniu
vėl pradeda pautis
del jaunuomenėsJezuitai priešinosi leisti į
mokyklas istoriją

Roma, rugs. 23. Dar nespėjo įsigyventi fašistų susitarimas su papa del Katalikų Akcijos klubių atidarymo, kaip jau prasiėjo naujas susirėmimas del jaunuomenės švietimo.

Naujas susirėmimas kilo del jezuitų laikraščio Civiltà Cattolica užsipoilimo ant Italijos istorijos rankvedžių vidurinėms mokykloms. Tuos rankvedžius yra parašę geriausi istorikai Florencijos, Perugijos profesoriai ir jiems įžangas parašę Pavia universiteto profesorius, senato prezidentas ir teisingumo ministeris.

Kadangi tuose istorijos rankvedžiuose nėra pasakyta, kad katalikų bažnyčios įsteigimas, organizacija ir tikslas esąs paties dievo padaras, todėl jezuitų organas reikalauja visą istoriją itraukti į uždraustų knygų indeksą ir užginti juos varuoti mokyklose.

Kaip pasidaryti savo
dangų

Washington, rugs. 23. Tris šimtus tonų obuolių reikia išskirstyti kiekviena per 20 yardų atstu nuo kitų. Tai užimtų dviejų mylių skersmėsio erdvę ir tai būtų panašu tai dangaus daliai, kokią musų teleskopai užmato. Kiekvienas obuolis būtų vienas iš 2,000,000 nebulių (miglynų) arba pasaulio salynų, kuriuos tik musų didžiausi teleskopai užmato. Kiekviena nebula (obuolis) turi tiek medžiagos, kad išeina po kelis tūkstančius milijonų žvaigždžių tokių, kaip musų saulė. Kiekvienas atomas obuoily atitiktų musų žemės rato aplink saulę didumui. Tokią skemą patiekė Anglijos astronomas James Jeans.

Amerikoje sudegė 52,-
000,000 akrų miško

Washington, rugs. 23. Pereitą vasarą Suviennytoje Valstijoje sudegė 52,266,460 akrų miškų, padarydami nuostolių \$65,968,3350. Pernai buvo 190,980 miško gaisrų. Visoj šalyje 607,920,980 akrų miško reikalingi apsaugos.

11,000,000 moterų
dirbo pernai.Profesijos tarnybose moterys
skaičium viršija vyrus

New York, rugs. 23. Iš 48-832,589 gaunančių algas darbininkų-tarnautojų pernai metų balandžio 1 d. statistika apie 11,000,000 arba 22 nuosimčiai buvo moterys ir merginos. Namų šeimininkių visoj Amerikoje yra tik 20,000,000 moterų.

Moterys užima vietas visose devyniosiose darbu klasifikacijose; net mainose dirba virš 10,000 moterų, bet tik ofisų tarnautojomis. Profesijose ir ypatingai mokyklose moterys skaičium viršija vyrus.

Laikraščiai padeda
banditams

Atimk gengsterius iš pirmo puslapio, jų visai neliks

New York, rugs. 23. Grįžęs majoras Walker pasakojo, kokių patarimų jam davė anglai laikraštiniškai. Nupeikdami Amerikos spaudos paprotį banditus aprašinėti pirmajam puslapy, jie pasakė "Išimkite banditus iš pirmųjų puslapių, ir banditai patys pranyks".

Vokietija-Francija artinasi

Berlynas, rugs. 23. Iteikiant kredencialus Francijos atstovui Poncet, Vokietijos prezidentas Hindenburgas pasakė reikšmingą kalbą, pabrėždamas reikalą toms dviem šalims jungtis bendrai prieš depresiją. Neperseinausiai Hindenburgas gražino istorišką kordą Francijai, kurį Vokietija buvo atėmusi laika 1871 metų karo.

Francijos premjeras atvyksta į Chicago

Paryžius, rugs. 23. Premjeras Laval, kurs rengiasi kitą mėnesį atvykti pas Hooverį žada ta pačia proga lankytis ir Chicagoje. Savo 18 metų dukters, Jose, į Chicago nesivešias.

Londonas, rugs. 23. Anglijos jureiviams, kurių 12,000 žmonių buvo "sustreikavę" už pasikešinimą numažinti algas, ant 15 nuosimčių, dabar algos bebus numažintos ant 10 nuosimčių.

Kinija atmetė japonų
siulymą tartis
del karo baigimoKinai šaukias Tautų Sąjungos;
japonai nesutinka

Shanghai, Kinija, rugs. 23. Kinija atmetė Japonijos pasiulymą sudaryti komisiją iš vieno tik kiniečių ir japonų ir aptarti karo Mandžurijoje reikalą. Kinija aiškina, kad Japonijos armijos įsiveržimas, didelės teritorijos ir daugelio miestų užgrobimas ir šimtų žmonių nužudymas yra jau karo provokacijos aktas ir turi būti sprendžiamas tarptautinių įstaigų, todėl Kinija reikalauja, kad Tautų Sąjunga imtųsi ir savo autoritetu atstatytų padėtį Mandžurijoje.

Japonija, iš kitos pusės, priešinasi Tautų Sąjungos kišimui ir tvirtina, kad Mandžurijos konfliktas yra tik Kinijos ir Japonijos naminis reikalas. Kol kas japonai tvirtinasi Mandžurijoje ir gabeną naujas kariuomenės dalis.

Aplink pasaulį 31 pėdos
valtyje

Berlynas, rugs. 23. Albert Robinson iš Milwaukee, kurs 1928 metais išplaukė savo 31 pėdos valtyje aplink pasaulį, dabar apleido Gibraltarą ir grįžta pats vienas per Atlantiką į New Yorką, kurį tikisi pasiekti lapkričio mėnesį. Jis apiplaukė 31,000 mylių.

Reno ne tiek perskyrė
kiek sujungė

Reno, Nev., rugs. 23. Vadinas "Amerikos divorsų sostinė", Reno miestelis pasigyrė šiemet sujungęs 3,788 poras, o perskyręs 8,519. Vadinas, 169 poros daugiau.

Demokratai nominuos
James Reed?

St. Louis, rugs. 23. Demokratų vadai kalba, kad vietoj Roosevelt bus statomas į kandidatų prezidentui buv. senatorius James Reed.

Cape Town, Pietų Afrika, rugs. 23. Zulu žemė del didelių kaltrų, vandeniui išdžiuvus, turas numažintos ant 10 nuosimčių kasdien.

Lietuvos Naujienos

Šiauliuose bandyta
apiplėšti bankus;
iš anksto perspėjo

Bankų plėšikus išdavė jų pačių panelė. — Kriminalinė policija suėmė tris piliečius, kurie buvo pasirodę apiplėšti du šiaulių bankus.

Šiauliai, "L. Ž." Šiaulių mieste ir apylinkėse gyventojus sujaudino nepaprastas įvykis, kokio šiaulių miesto istorija dar nežino.

Rugsėjo 10 dieną šiaulių miesto kriminalinės policijos skyrius gavo anoniminį pranešimą, kad trys vietos gyventojai ruošiasi apiplėšti du šiaulių miesto bankus: Smulkaus kredito banką ir Komercijos banką. Tie piliečiai esą L-is, Nik. Musinas ir Mašlykinas.

Remiantis tuo pranešimu, rugsėjo 10 d. 12 val. buvo jie ir suimti. Musinas ir Mašlykinas kvociant "kalbama" esą prisipažinę, o L. užsigavęs. Padarius jų bute kratą, rasta grimo priemonių.

Esą išaiškinta, kad jie jau 4 kartus bandę įsiveržti į Komercijos banką, tačiau vis buvo sutrukdyti. Taip pat išaiškinta, kad anoniminį pranešimą padarė panelė Č., kuri su minimaliais asmenimis turėjusi reikalą.

Kas tie dienos gerojai? Musinas Nikolajus, šiaulių autobusų stoties savininkas.

Mašlykinas, "Vairo" šiaulių skyriaus vedėjas.

Suimtieji policijoj išlaikyti nuo rugsėjo 10 dienos 12 valandos ligi rugsėjo 11 dienos 16 valandos ir paleisti. Byla perduota valstybės gynėjui.

Šiauliuose del to didelis susijaudinimas ir kalbos.

Kaip "kriminalinės
policijos valdininkas" ir
"gyvulių globos draugijos narys" šiauliuose
vogė arklius

Šiomis dienomis du arkliaiviai norėjo labai gudurju būdu pavogti vieno piliečio arklius. Arklių savininkui nuėjus į p. Liutkevičiaus traktierių ir palikus arklius gatvėje, prie jų priėjo du tipai ir rengėsi jais nuvažiuoti.

Pastebėjęs tai vienas pilietis, kuriam abudu tipai pasirodė labai įtartini, paklausė juos, kas jie toki esą. Vienas atsakė esąs kriminalinės policijos valdininkas, o kitas gyvulių globos draugijos narys. Pasirodžius tuo tarpu iš traktieriaus išėjusiam arklių savininkui, vienas jų—"krim. policijos valdininkas" tuojau pasišalinio, bet antrasis, "gyvulių globos draugijos narys" paliko ir pareiškė veisias arklius į policiją, nes jie esą nemieliaširdingai kankinami, palikti jų savininko gatvėje be priežiūros ir pašaro. Tačiau arklių savininkui pasisakius, kad jis eisias taip pat į policiją drauge, "gyvulių globėjas" atsakė, kad pirmiau geriau esą eiti išsigirti ir pakviestą ukininką į traktierių. Palikęs gatvėje pilietis, kuris tipus pastebėjo ir jais susidomėjo, pakvietė policiją, kuri "gyvulių globėją" areštavo ir patikrino jo asmenybę. Pasirodė tai esąs šiauliškis gyventojas M. Majaras. Jis sulaikytas ir tardomas.

Žemaičiai jungiasi
tirti savo senovės
istorijos liekanas

Mažeikių ir Telšių draugijos suvienijo. Mažeikių "Senovės Pažinimo Mėgėjų Kuopa" ir Muziejus prisijungia prie Žemaičių Telšių "Alkos" Draugijos.

Viena iš senesnių žemaičių krašte oficialiai egzistuojančių organizacijų, senovės liekanoms apsaugoti "Senovės pažinimo mėgėjų kuopa" 1931 m. rugsėjo 10 d., dalyvaudant minėtos organizacijos įkūrėjui—kuopos pirmininkui stud. med. Puniui Vladui ir nenuilstančiam senovės liekanų rinkėjui ir muziejaus tvarkytojui mok. Ličkunui Stasiui, tapo Mažeikiuose pasirašytas prisijungimo aktas.

Tuo budu neseniai įsikurusiai Telšių "Alkos" draugijai, turinčiai tikslią sujungti visas esančias žemaičių krašte panašias organizacijas bendram senovės liekanų apsaugos darbui, sekasi.

Miunchien, Vokietija, rugs. 23. Bavarijos kalnuose jau pradėjo snigti, taip pat sniego iškrito Miuncheno ir Augsburgio miestuose.

Sustreikavo cukraus
fabriko darbininkai

Darbininkai reikalauja padidinti atlyginimą

Marijampolėje prie cukraus fabriko statybos darbų sustreikavo darbininkai, viso apie 400 žmonių.

Darbininkai jau seniai prašę darbdavių, kad jiems pakeltų atlyginimą, bet atlyginimas nebuvo pakeltas ir del to sustreikavo.

Į vietą dalyko tirti iš Kauno išvyko atitinkamų valdžios įstaigų atstovai.

Kaip oficialiai informuoja, apie 200 darbininkų jau pradėjo dirbti, o su kitais 200—tais dar tebesitariama. Jei darbdaviai su darbininkais nesusitarė, tai tie 200 busią nuo darbo atleisti.

Streikas esąs ekonominio pobūdžio.

Paryžius, rugs. 23. Italijos ir Francijos derybos del laivynų sumažinimo vėl užkliuvo. Laukiama, kol Francijos premjeras atvyks į Ameriką. Gal pasiseks gauti Washingtono tarpininkavimą.

Londonas, rugs. 23. Premjeras MacDonaldas, daktarų liepiamas, išvyko kelioms dienoms poilsui į savo gimtąjį kaimą.

LIETUVON

Siunčiame Pinigus
Paičiu ir Telegrama. Pata-
nuojame Greitai, Pigiai
ir Saugiai.
Parduodame Laivakortes
ant visų Linijų.

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.Ofisas atdarys kasdien nuo 7 iki
8 valandų. Ištvenadieniais nuo
9 iki 1 valandų.

100

Vaišiu Keikas

1/3 puoduko cukraus.
4 stalavus kiaušius
sviestu
8 kiaušinių išplaktus
trynius
3 kiaušinių baltymus
sumaišykite su kepimo mil-
ne, mėsą, cukrų, suminkš-
tintų trynių. Gerai sumaišy-
kite išplaktus kiaušinių bal-
tymus su šaukštu ir pailga ke-
pimo lazda į ištepę ir kepki-
mą. Įdubintini karštumo pečiujė

Si Receptas
Knygėlė gau-
si su kiek-
viu užsakymu

**PIRKITE
DIDELĘ RAU-
DONĄ DEZUTĘ
IR TAUPYKITE
PINIGUS**

ERU ŽINO JIEMS PAŽIS-
DA GRAHAM DEZUTĘ

Tarp Chicago's Lietuvių

Iš Pastogės Chicago's Lietuvių Draugijos Savitarpinės Pašalpos

Rašo Maxim Lupus

(Tęsinys)

Lietuviai biznierių ir profesionalų

Chicago's Lietuvių Draugijai priklauso nemažas skaičius lietuvių biznierių ir profesionalų. Draugijos tikslas skatinti savo organizacijos narius, kad reikale pirkimo bei profesinio pataravimo kreiptųsi visuomet pas savo Draugijos narius — profesionalus-biznierių. Iki šiam laikui nebuvo tas reikalas sistematizavęs sutvarkytas vien todėl, kad Draugija neturėjo žinių, kiek organizacijoje randasi kokios profesijos žmonių, kiek narių ir kokius biznesus turi. Dabar bus pradėta daryti narių atskaita. Draugijos valdyba turėdama žinias kiek randasi profesionalų ir biznierių, žinodama jų profesijas ir biznesus — sykiu metuose klasifikavus profesionalų ir biznierių sąstatą ir išsiuntinėti ji visiems Draugijos nariams. Iš to bus nemaža nauda šios organizacijos nariams profesionalams ir biznieriams. Taipgi ir tiems, kurie bile reikali kreiptis į savo organizacijos narių biznierių arba profesionalų. Žinodamas, kad atsikreipęs klientas, pacientas ar kostumeris yra tos pačios organizacijos narys, profesionalas arba biznierių stengsis nuosirdžiai ir priimamiau patarnauti. Reikia, iš to bus nauda visiems šios Draugijos nariams.

Todel Chicago's lietuviai profesionalai ir biznierių esate visi laukiami svečiai šioje organizacijoje. Nei vienoje lietuvių organizacijoje jūs negaunate tokios savo profesijai, savo biznieriui paramos, — kokią gausite Chicago's lietuvių Draugijos Savitarpinės Pašalpos. Ateikite,

AR GALIMA EPILEPSIJĄ IŠGYDYTI?

Nepaprasta knygelė parodo nuomonę žymiausių gydytojų.

New York, N. Y. Neseniai padarytas pasiekimas, kad tapo išleista knygelė, užveriantį garų daktarų medicinos nuomonės klausimu "AR GALIMA EPILEPSIJĄ (nuosėdą) IŠGYDYTI?" buvo pasiekta vienoje šalyje su dideliu susidomėjimu. Knygelėje vienas iš žymiausių daktarų su entuziazmu. Yra pranešama, kad tai yra pačiasis žodis apie tos rūšies ligą ir užveria daug informaciją ir patarimų tuo klausimu.

Kiekvienas kenčiantis nuo šios ligos turėtų perkaityti šią knygelę. Užinteresuoti žmonės gali gauti šios knygelės egzempliorių rašydami tiesiai į Educational Division — 509 Fifth Avenue, — Desk 1283 — New York City.

"Savas Pas Savą" — sako biznierių

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE
Goodeonai Broliai
Poryčių ir pianų muvėrių vietoje ir toli. Patarnavimas geras ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

M. J. KIRAS
REAL ESTATE
Pardodam, mainom ir rentuojam namus
3335 S. Halsted St.
Tel. Yards 6894

P. VOLTERAITIS
Automobilių Taisymo Ekspertas
Seniausias Chicagoj
Pigiajai taisys jūsų namuose
Tel. Lafayette 1329

bendrai subudavosi šią organizaciją dar galingesnę, bendrai remsiame vieni kitus — jus esate reikalingi Draugijos organizmui, bet jūsų profesija, jūsų biznis reikalauja platesnės pažinties, stipresnio kontakto su organizuota lietuvių gyvenimu. Kur tuktantis organizuotų lietuvių — vyrų ir moterų — ten yra ir spēka. Spėka aprūpinti savo narių ligoje, teikime atitinkamos paramos abelnei visiems šios organizacijos nariams.

Žodis Chicago's moterims

Chicago's Lietuvių Draugijai priklauso didelis skaičius moterų. Ši organizacija buvo pirmutinė lietuvių organizacija Chicagoje, į kurią moterys buvo priimančios lygiomis teisėmis su vyrais. Pradžioje, kada šita organizacija susitvėrė ir moterys buvo priimančios Draugijon, konservatyviški vyrai pranašavo greitą Draugijos žlugimą. Tačiau išėjo kaip tik priešingai. Organizacija, į kurią priklauso moterys, išgyveno, liko galinga spēka nariams ir pinigais, o tos organizacijos, į kurias moterys nepriimančios, skaito dienas savo gyvenimo.

Argumentai prieš moteris, žinoma, buvo, kad moterys tankiau serga, kad jos dėl menkos ligos užsimalduos ir dirbdamos paprastą namų darbą ima pašalpą iš Draugijos. Bet Draugijos gyvenimo istorija parodė, kad visi tie argumentai buvo vėju remti. Draugijos gyvavimo istorija nuosimčiais skaitliuojant parodė, kad moterys neserga daugiau, negu vyrai. Galima sakyti, kad jos serga tam tikru nuosimčiu mažiau, nes moterų susižeidimų skaičius yra daug mažesnis, negu vyrų.

Kiek man yra žinoma, nei viena lietuvių organizacija neteikia moterims tokios aukštos ligoje pašalpos, kaip kad Chicago's Lietuvių Draugija S. P. Organizacijoje yra trys pašalpos skyriai, taip kad apsigusios narės gali gauti sekama pašalpą: iš pirmo skyriaus — \$6.00 savaitėje, iš antro skyriaus — \$10.00 savaitėje, iš trečio skyriaus — \$16.00 savaitėje. Pomirtinė yra \$250, sumokama iš Draugijos izdo. Narės gali apieiti Chicago, gyventi bile kur kitur Jungtinėse Valstijose, o pašalpą gauna pilną. Narės gali gyventi ir Lietuvoje, bet gyvenančioms Lietuvoje pašalpa nemokama, o mokama vien pomirtinė.

Mano draugiškas patarimas visoms Chicago's lietuvių moterims yra eiti į šią organizaciją kolei dar nėra vėlu. Paduoti prašymą įstoti organizacijon galima pas bile vieną Draugijos narių arba kreipkitės į Draugijos pirmininką. Paduoti prašymą įstoti organizacijon galima tiksliai iki spalio mėn. 13 dienos. Vėliau įstojimas bus daugiau apsunkintas-brangesnis ir metų skaičius daugiau apribuotas.

Sunkūs laikai

Visi žinome, kad dabar laikai yra sunkūs. Depresija jau

čiama visuose sluoksniuose. Tuktančiai lietuvių, kurie buvo įsigiję pusėtino turto, šandie atsistūrė prieškarinėje padėtyje, o kai kurie dar blogesni. Proga vis ir visi darosi mažiau liktis turtingais, bruožai mūsų ateities darosi nuolatos tamsesni. Patys einame senyn, spēkos kasdien eina silpnyn, žodžiu, sąlygos mūsų gyvenimo darosi mažiau viltingos. Tas mūsų visus verčia pradėti daugiau galvoti, kad su mažiau kapitalu

lo. apsaugojus skaitesnę rytojaus dieną. Ne vienas nežino, kada nelaukiamas svečias — liga pabėgs iš mūsų duris. Mes nei vienas nenorime sirgti nei mirti, nenorime jokios nelaimės savo gyvenime. Mes nenorime ir šitų blogų laikų, bet jie atėjo prieš mūsų norą. Daug didelių dalykų ir mažų dalykų gimsta prieš mūsų norą. Tiesa, pastalko ir tokių momentų mūsų gyvenime, kad mes pasiekiam savo geidžiamą tikslą

ly. Mes tokius momentus atsimenam kaip laimingiausius reiškinius mūsų vingiuoto gyvenimo. Bet tų laimingų momentų mūsų gyvenime yra daug mažiau, negu momentų susikrimitimo, nepasisekimų, sielvartų. Laimė ir pasisekimą norime savo gyvenime turėti nuolatiniu svečiu. Nelaimė, nepasisekimą — stumiam kiekvienas nuo savęs. Jeigu matome, kad

nepasisekimas neišvengtinai norime jį nors keliais laipsniais sumažinti, kad nesireikėtų žiauriose mūsų gyvenimų skaudžioje formoje. Minėjau, kad liga yra mūsų gyvenime nelaukiamas svečias, yra žiaurus, kai kada labai žiaurus svečias. Trumpa liga — pusė bėdos, ilga liga — visa bėda. Dar laimė tam, kuris turi pakankamai susitaunu savo. Jeigu matome, kad

das čam ir sykiu jo šeimynai, kurio centai sudilo ar baigia dilti. Ypačiai šiais blogais laikais centų pas mus visus gana mažai, o keliauninkė liga, jeigu užsukis į mūsų namą, tai mūsų kišenę iškraustys tuščią.

(Bus daugiau)

3 savaitės ankščiau
ir mažas derlius

CALIFORNIJOS SULČIŲ VYNUOGĖS

SULČIŲ VYNUOGĖS tapo paleistos marketan šiemet nuo dvidešimto iki keturių savaičių ankščiau negu pereiniais metais. Dėlius sulčių vynuogių šiemet yra daug mažesnis.

Dabar yra laikas pirkti kiek jums šiemet reikės už žemas kainas, nes pristatymo sezonas nepaprastai greit užsibaigs.

Californijos sulčių vynuogės šiemet turi savy daugiau cukraus negu kitais metais.

Užsakykite Zinfandel, Alicante, Muscat, Petite Sirah ir kitas rūšis iš savo vaisių pardavėjo pirmu negu per vėlu. Sulčių vynuogių derlius šiemet yra ankstyvas ir visai trumpas.

Atsiminkite, vynuogių sultys vartojimui namie yra legalės.

CALIFORNIA GRAPE CONTROL BOARD, Ltd.

SAN FRANCISCO, CALIFORNIA

Astovauja 85% visos Californijos Vynuogių
Produkcijos.

Geriausios Rušies Californijos SULČIŲ VYNUOGĖS

yra kasdien pardavinėjamos

Ashland ir 27 Street
Grape Yard

ZINFANDELS - MUSCATS - ALICANTES

Zinfandels išteks tiksliai dviem savaitėm.

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ

TAIPGI PARDUODAME PIRMUS MORGICIUS NUO
\$500 iki \$5,000
MOKAME 6 NUOSIMCIUS

JUSTIN MACKIEWICH
MORTGAGE BANKER

2342 S. Leavitt St. Phone Canal 1678-9

Daktaras

Kapitonas Specialistas iš

WISSIG,

Pasauliniam Karo Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 26 METUS. NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pūslių, užuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, košijimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalioja jus išgydyti, ateikite čia ir peritiktinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikoja per daugelį metų ir išgydė tuktančius ligonių. Patarimas dykal. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandos vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St., kaimas Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

1514-16 Roosevelt Rd.
anti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

25 METAI KAI ATGAVO SPAUDĄ

Bet tik pirmą kartą įsigijom tikrai kultūrišką "NAUJO ŽODŽIO" leidžiamą dvisavaitinį spalvotą žurnalo žurnalą

"VAPSVA"

Joks žurnalo žurnalas neturėjo tokio bendradarbių sąstato: A. Varbas, K. Alijošius, J. Herbachauskas, Pivoša, Jul-Boks, J. Kulakauskas, A. Smetona, J. Martinaitis, K. Kalpokas ir kiti.

PRENUMERATA su priedais metams 10 litų, trims mėnesiams 2 lit. 50 ct. Dabar iki metų galo tik 7 litai.

Rašykite:

"Vapsva", Kaunas, Maironio 6.

Mūsų tautiečiai, ar girdėjot, kad 1931 m.

"KULTURA"

mokslu, visuomenės, literatūros iliustruotas mėnesinis pažangios minties žurnalas, einą žymiai padidintas, pertvarkytas ir pagerintas. Per metus susidarys stora 700 ps. su viršum didelio formato iliustruota knyga.

"KULTUROJ" rašo žymiausi Lietuvos pažangiosios visuomenės veikėjai, mokslu žmonės, kritikai, rašytojai ir kt.

Amerikos lietuvi, šį žurnalą pats skaityk ir užprenumeruok jį kam Lietuvoj, joo labiau, kad "Kulturos" žurnalas kainu labai pigi: Amerikoj metams — tik 3 doleriai. Užsakant kam Lietuvoj — 2 doleriai. Adresas:

"KULTUROS" Ž.

Siūliai, Aušros al. 15, Lithuania

VIENINTELIS LIETUVIŲ BRAZILIJOS

nepriklausomos, pažangios minties darbininkų laikraštis yra

LIETUVIŲ

AIDAS

BRAZILIJOS

Brazil — S. Paulo, Rua da Mooca, 424

Metinė prenumerata S. Amerikoj ir Lietuvoj

2 doleriai

PROBAK-

suteikia
barzdaskutyklos
komfortą
skutimos
namie

(PROBAK BLADE)

KRAFT Velveeta

• • • • • šį
skanų naują surį galima
tarpinti, raikyti, tepti!

Kaip jo pilnas, riebus
šūrio skonis pritinka prie
kitų valgių! Mėsos, žu-
vies, kiaušinių, daržovių.
Ir jis sveikas — lengvai
virškinasi, — tyras kaip
tyras pats pienas!

Pabandykit jį šiandie
— del kepimo ir sendvi-
čių. Jūsų groserninkas
turi jį pusės svoro pake-
liuose.

ATSIKRATY- KIT LIGU PE- RU

nosyje, burnoje
ir gerklėje

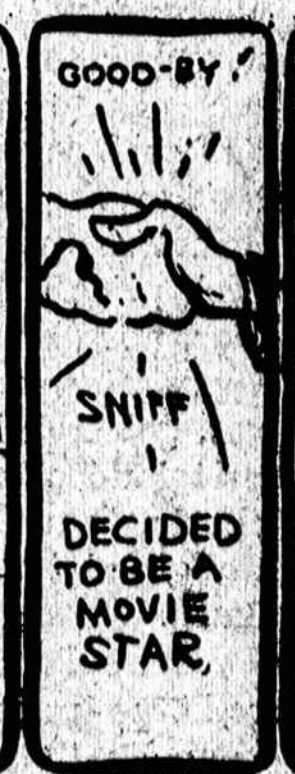
Leiskite Zonite išva-
lyti susikimiusias at-
matas. Išaukinti pe-
rus, nepalaidi ligų.
Labai naudingas pe-
rus. Raminantis plėvis

Night and Morning to keep
them Clean, Clear and Healthy
Write for Free "Eye Care"
or "Eye Beauty" Book
Murine Co., Dept. H. S. 9 E. Ohio St., Chicago

STAR DUST

Copyright Midwest Feature Service

BY WESTPHAL

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News-Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8800

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
8c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
šeštadienį. Leidžia Naujienų Ben-
druvė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8800.

PRASIDĖJO GENERALIS ALGŲ KAPOJIMAS

Vienoje pagrindinių Amerikos industrijų, plieno pramonėje, prasidėjo masinis algų kapojimas. United States Steel korporacija, kuri samdo 220,000 darbininkų, nutarė nukirsti darbininkų algas 10%, pradėdant spalio mėn. 1 d. Tuoj po to antra sulig didumu plieno kompanija, Bethlehem Steel korporacija, kuri samdo 61,000 darbininkų, padarė tokį pat nutarimą.

Reikia manyti, kad šitie plieno pramonės magnatų žinksniai yra ženklas algų kapojimui visoje Amerikos industrijoje. Jau nuo to laiko, kai užėjo depresija, darbininkų algos ėmė palengva smukti žemyn. Bet nuo generalio algų mažinimo darbdaviai iki šiol susilaikydavo. Perna, pasikalbėjime su prezidentu Hooveriu, stambiausieji Amerikos pramonės šulai buvo net davę pasižadėjimą algų nekapoti. Dabar tie prižadai tapo atvirai paniekinti.

Prezidentas Hooveris, išgirdęs apie U. S. Steel ir Bethlehem Steel korporacijų nutarimus, pareiškė, kad jisai esąs "nusivylęs". Bet ką jisai gali padaryti? Atsiginti nuo algų kapojimo galėtų tiksliai patys darbininkai, jeigu jie būtų susiorganizavę. Tačiau plieno pramonės darbininkai yra neorganizuoti. Jų uždavimai yra žemesni, negu kitose pramonės šakose, o darbo valandų ilgesnės. Per 1930 metus U. S. Steel korporacija išmokėjo tarnautojams ir darbininkams \$391,271,000, t. y. vidutiniškai po \$1,778, arba po \$35,000 per savaitę. Bet į tą sumą įeina ir korporacijos viršininkų, užveidžių ir kitokių tarnautojų algos, kurios yra nepalyginti aukštesnės, negu darbininkų. Jas atėmus, darbininkams neišeis vidutiniškai nė po \$30.00 savaitėje. Nuo to uždarbio dabar bus nutraukta 10%.

Algų nukapojimu minėtos dvi korporacijos sutaušys per metus viena 40 milijonų dolerių, o antra 11 milijonų dolerių. Vadinasi, tik tų dviejų korporacijų darbininkų pajamos sumažės daugiau, kaip 50 milijonų dolerių per metus. O kiek dar nustos darbininkai kitose įmonėse, kurios paseks plieno korporacijų pavyzdžiu?

Galima numanyti, kad šituo masiniu darbininkų algų kapojimu Amerikos kapitalistai rengiasi kompeticijai su Europos kapitalu, kuris pastaruoju laiku pergyvena didelį krizį ir bando pertvarkyti savo pozicijas. Daugiausia įtakos Amerikos pramonės vadus, tur but, bus padarę įvykiai Anglijoje, kuri atsisakė nuo aukštesnės valiutos ir tikisi tuo būdu sumažinti savo gamybos kaštus. Jeigu Amerikos darbininkai būtų taip susiorganizavę, kaip Anglijos, o ypačingai, jeigu čia būtų valstybinė apdrauda nuo nedarbo, tai kapoti algas darbdaviai nedrįstų, bet bandytų kokiū nors kitokiū būdu pakelti biznį.

SOVIETŲ METALO PRAMONĖ SLUBUOJA

Maskvos "Pravda" paskelbė Vyriausios Ekonominės Tarybos raportą apie sovietų metalo pramonės stovį. Jame sakoma, kad metalo pramonė tai silpniausias punktą penkmečio plane.

Smulkesnių daviniių apie tą "silpniausią punktą" sovietų penkmečio plane randame A. Jugovo straipsnyje, kuris tilpo 17-am Berlyne einančio "Socialističeskij Viestnik" numeryje. Pasiremdamas oficialiais pranešimais sovietų spaudoje, tas rašytojas nurodo, kad geležies ir plieno gamyboje bolševikų pramonė ne tik neišpildė programo, nustatytą penkmečio plane, bet atsiliko net nuo pereinamųjų metų. Per pirmąjį šių metų pusmetį geležies ir plieno buvo pagaminta tarp 8.1% ir 16.5% mažiau, negu per tą patį laiką pernai metais.

Kas gi pasidarė, kad sovietų metalo pramonė, nežiurint į didžiausias pastangas ją paspartinti, ėmė taip smarkiai slubuoti? Juk negalima įsivaizduoti, kad Stalinas ir jo klapčiukai metalo pramonę būtų tiesiog apleidę, nukreipdami savo dėmesį kur nors kitur. Ta pramonė yra viso penkmečio plano pamatas, ir jeigu ji suklupo, tai ir "penkmetis" nepasiseks.

Aukščiaus minėtas rašytojas, A. Jugov, betyrimdamas žinias sovietų spaudoje apie pramonės dalykus Rusijoje, surado, kad metalo pramonė sutrukdė daugiausia anglies gamybos atsilikimas. Per šiu metų pirmąs šešis mėnesius sovietų kasyklose pagaminta 19 milijonų tonų anglies mažiau, negu reikia pagal planą. Pasirodo, kad, nors valdžia įvedė akordinę atlyginimo si-

stemą (piece work) ir kitokias priemones darbo spartumui padidinti, darbo našumas sovietų kasyklose puola. Donbaso kasyklose vienas darbininkas vidutiniškai iškasa per dieną tik 0,47 tono anglies (t. y. mažiau kaip pusę tono).

Kai truksta anglies, tai, žinoma, turi nukentėti visa pramonė. Be to, daug trukumų padaro da ir suirę sovietų geležinkeliai, kurie neįstengia laiku atgabenti kūrą ir materiola.

Tai ve koki dalykai reiškiasi trečiuose, "nulemiančiuose" (anot bolševikų) penkmečio metuose. Sovietų pramonė jau nepaveža tos naštos, kurią jai užkrovė Stalinas, sugalvojęs per penkerius metus "pasivyti Ameriką". Visi Rusijos gyventojai (išimant komisarų) yra priversti atsikvėsti nuo reikalingiausių patogumų ir kęsti skurdą, idant valdžia turėtų kuų vykinti savo svajones apie "industrializaciją". O ta industrija negauna net pakankamai kuro savo mašinoms!

Iš tokio bolševikų "plano" yra nedaug daugiau naudės, kaip iš Egipto piramidų, kurias statydino senovės faraonai.

Laiškas Redakcijai

Gerbiamas drg. Redaktorai!

Tikiu leisite "Naujienose" atsiliepti į drąsų Griciaus "Laišką Redakcijai", idėta "N-ny" rugsėjo 1 d. numeryje. Mano atsiliepinimas kiek pavėlintas, bet tai atstumo kaltė.

L. S.-d. U. O.-jos Vyk. K. - tas savo laiške dėl fašistinių agentų — Griciaus ir Bružo — lankymosi Amerikon, konstatavo, kad tuodu ponai yra demokratijos renegetai: — vienas buvęs liaudininkas, kitas vadinas save socialdemokratu. To Gricius neužginėja. Jis tik nori įkalbėti amerikiečius, kad kailio mainymas ir renegatiškumas, tai esąs visai paprastas, nekaltas reiškinys. Dėl renegatiškumo įvertinimo su Griciu, žinoma, nėra prasmės ginčytis.

Prieš fašistinį perversmą Gricius save rekomendavo socialdemokratu. Man redaguojant "N. Gadyne", teko kalbėti su Griciu dėl bendradarbiavimo tame žurnale. Turėjau išpuodžio, kad tai yra kairūs socialdemokratas. Žinoma, negalėjau spėti, kad tai yra grafinis targašius, už skaitiką parduodantis bet kam savo įsitikinimus. Prie to pasikalbėjimo dalyvavo drg. Ancevičius.

Pasakysiu atvirai, jog nežinau, ar Gricius labai leido save prašyti įkalbinti, kad maloniai tiktųsi imti iš Sv. Misieterijos jam primetamą stipendiją. Atsimenu tik, kad būvo per socialdemokratų daromi žygiai, kad jam ta stipendija būtų duota. Ar dėl jo stipendijos be jo žinios kas rūpinosi, negoriu tikėti. Drg. Bielinis galėtų tuo reikalu gal ir daugiau pasakyti. Bet kas nuo to keičiasi, kaip Gricius stipendiją gavo? Mes konstatuojame, kad Gricius, kaip socialistas rašytojas išvyko mokyti, ir tas pats Gricius šiandieną fašistiniame šunlapį lieja pamazgas ant socialistų ir socialistų. Gricius tokį niekšišką savo elgesį vadina darbu "tautai" ar "visuomenei". Mes tam jo "darbu" turime kitą vardą.

Gricius nurodo naivų vaikysčią, kurs net nežino ar Lietuvoje yra kokie tai fašistai. Kaip gi! Gricius jų nepažįsta! Jis tik dirba Lietuvos "visuomenei" ir yra "įsitikinęs", kad dirba "naudingą" darbą. Dėl įsitikinimų sunku ginčytis. Manau, kad ir žmogžudys Brazilievičius gali būti įsitikinęs, jog dirba "naudingą darbą" ir kaip jį įtikinti, kad jis yra tiksliai fašistinis žmogžudys. O Gricius su Brazilievičiumi dirba vieno darbą, tik paskirstytomis rolėmis. Kurio piliečio Gricius per "L. Aidą" neįtikina, tą paima "įtikinti" savaip pulk. Brazilievičius. "Naudingumo" atveju Smetonai abu lygtai yra naudingi.

Kas įdomiausia Griciaus laiške, tai renegato pažūra ir inteligentų darbas, ir į tarnavimą (už socią algą) "tautai".

Tarnavimą fašistiniame "L. Aida" Gricius nori padaryti darbu "tautai" ir "tėvynei". Jis sakosi ir dirbas "kiek galis ir kiek išmanas". Taip galvojant visoks renegatiškumas, kailio mainymas ir niekšiškausias išdavystės galima lengvai "pateisinti". Pats tokius Gricius "tauta" visuomet yra ten, kur stipresnis kumštis šiuo metu, tam stipresniai kumščini tokie renegatai ir lenkiasi. Pasikeitus režimui, Gricius ir vėl rengiasi tarnauti "tautai", kurios atsovas tada jau gali būti ne be "Liet. Aidas", bet "L. Žinios" ar net "Socialdemokratas".

Toks minkštakauliškas galvojimas yra charakteringas visai renegatiškajai inteligentijai, kuri pilvo reikalą pastatė aukščiausių idejų, o asmeninį patogumą iškelė į savo ryšius idealus. Tuo žvilgsniu Gricius nėra šlykštesnis už kitus savo kolegas.

Dėl žurnalistų sąjungos reikia pasakyti, kad yra visokių "profesinių organizacijų" — vienos yra išardytos iš šaknų, o kitos laisvai veikia. Yra profesinė mokytojų Basanavičiaus vardo Sąjunga, yra profesinės grupės prie tautininkų partijos, yra ir kitokių profesinių padarų. Kas per organizacija yra "žurnalistų sąjunga" matosi iš jos "atstovų" — Griciaus ir Bružo. Organizacija, kuri leidžia save atstovauti renegatams, žemos ryšies perkeikinkams, perkamoms dūšioms, tuo patim save atestuoja.

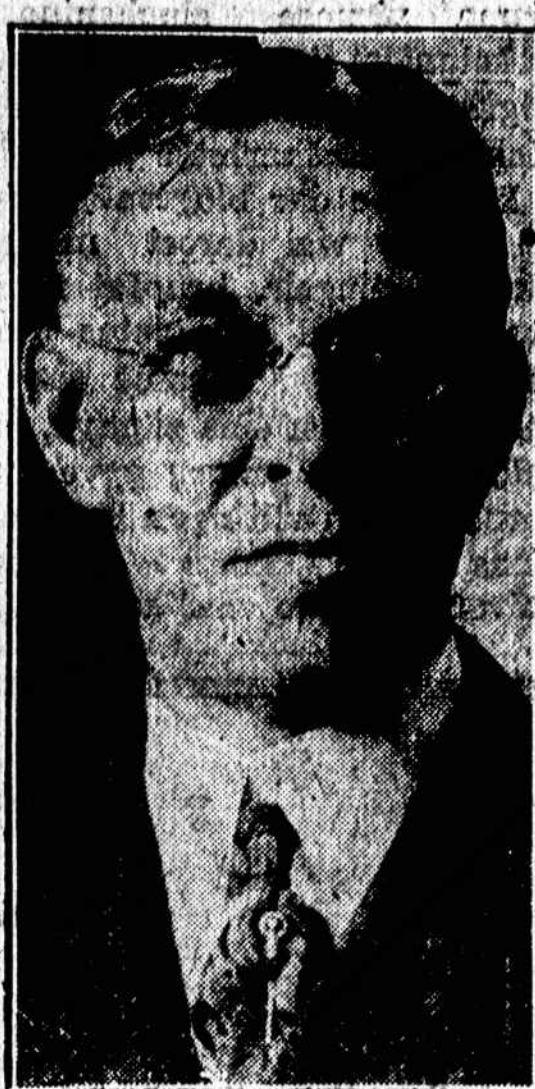
Mes, emigrantai socialdemokratai, skaitėme reikalingą amerikiečių perspėti dėl Griciaus ir Bružo. Manome, kad jų veidas yra paaiškėjęs o daugiau mums nieko ir nereikia. — J. Januškis.

PASTABOS

Prezidentas, kurio gyvenimas aprūpinas.

Vadinasi dabar žinote, kad mes turime šimtaprocentinį patriotų. Karo metu daug Amerikos patriotų dirbo už vieno dolerio metams, kad nereikėtų Verduno ginti, o mūsų patriotingoji gazieta paskelbė laišką gerbiama (atsiprašau, didžiai gerbiama). Bačiūno laišką, kuriame jisai siūlėsi prezidentauti SLA visai dykai. Ne tik prezidentauti, bet važinėti, agituoti, spyčius sakyti savo kaitais. Kam čia man, jei sako, ta praeikta Florida, geriaus lietuviškose sveikatinėse spyčiuoti, lietuviškose lūšnėse savo brolius prie SLA prirašinėti. Mano gyvenimas, porą kartų pasisako jisai, aprūpinas, reikią aš turtinąs, galėčiau kelias seneliams prieglaudą pastatyti, dešimtis ekerių žemės jau siūliau, bet tie alginiai prezidentai, nežemi.

Jisai sako, kad ir kitiems reikėtų panašiai padaryti kam čia tu pagelbinti prezidentui, išdiniui, sekretorui.

[Acme-P. & A. Photo]

Dr. Harry P. Davis, žinomas kaip "radio tėvas", kuris prieš keletą dienų pasimirė, turėdamas 63 metus amžiaus.

riui, redaktoriui; kam čia tu P. T. suvažiuoju; kam čia tu komisij. Čia tikra ekonomija. Žiūrėkite kiek pinigų suveintume. O jeigu "Tėvyne" sustabdytume, tai pasidarytų dar geresnė ekonomija. Galų gale rinkimai, irgi kaštuojai, seimai kaštuojai: ar ne geriaus būtų vienam prezidentui, kurio gyvenimas aprūpinas, viską vesti, tvarkyti ir valdyti be jokio atlyginimo? Čia tai būtų puikiausia ekonomija. Mes galėtume savo poną prezidentą garbinti, kaip karininkai Smetoną garbina. O kad mūsų busimas ponas prezidentas norėtų, tai mums ir mokesčių mokėti nereikėtų: tada galėtume pusę milijono lietuvių prie SLA prirašyti. — Mat.

Skaitytojų Balsai

Del "trigrasio"

"Naujienų" num. 220 p. Kazys Katkus sakosi labai nusistebejęs, kad "Naujienos" padėję visą rimbumą, kartojo fašistinių laikraščių išpastą sensaciją" delei įvykusių moterų pešynių SLA centre.

"Naujienos", kaip dienraštis, pranešė savo skaitytojams, kas įvyko SLA centre. Ir po to įvykio "Naujienos" davė vietos abiem pusėm išsireikšti (ponios) Vitaitienės pusė davė net daugiau vietos, negu kad Jurgelutės pusė. Pastaroji net nė nerado. Reikią, "Naujienos" pasielgė bešaltumą?

Toliaus, jeigu Vitaitis Pildomosios Tarybos pripažintas kaltu, tai reikią, kad P. Katkus "trigrasius" ne vietoje. O kadangi ant sekretorės buvo padaryta užpuolimas, tai P. Katkui, "humanistiškai žiūrint", išrodo, kad tai sekretorės kaltė.

Taip pat, "humanistiškai žiūrint", jis mato dar daugiau: ir "veidmainystę" ir "purviną politiką" ir tą viską "iš kairio prirengtą".

Gaila, kad mažai tokių narių SLA turi, kurie šitaip mokerių žiūrėtų.

Kad jau yra laikas SLA centro viršininkus paminėti naujais, tai neprisiima ginčytis. Taigi laikas jau duoti progą naujiesiems žmonėms organizacijos centre padirbėti, o nusidėmiesiems pasisėsti. Ir daugiau SLA narių jau to pagelbinti. Tačiau gi sakyti, kad "dabartinė SLA sekretorė" — kuri per kelfoliją jau meto tą vietą užimti, — nėra tai vietai pribrendusi, tai tokis sprendimas būtų daugiau negu parodymas savo nežinystės.

— P. A. D., SLA Narys.

B. Amalvis

Kuobaigsis pasaulinis ukio krizis?

Pasaulinis ukio krizis siaučia kaip lėkšvos prekybos, taip ir aukštų miltų saugojamose šalyse, šalyse su didele ir maža pramonė, su aukšta ir žema darbo mokesniu, su stipriu ir su silpna išsipletojusi kapitalizmu. Ukio krizis nedaro išimčių jokioms valstybėms, formoms, demokratinėms valstybėms jo paliestos taip pat, kaip ir diktatūrai valdomos. Pasakos, kad, pav., Italijos fašizmas pajėgė palaikyti "tvarką" ir ukio sri-tyse, neturi mažiausio pagrindo. Krizis ten taip pat sunkus, jėi tik nesunkesnis kaip kitose šalyse.

Kaip ilgai dar truks šis pasaulinis ukio krizis? Ar bus jis bendrai išgyventas dabartinėje kapitalistinėje santvarkoje? Kaip, kokiomis būdais galima jį sumažinti? — Štai klausimai, kurie dabar visur yra svarstomi.

Pamąsinsime, peržiūrėję, ar mą pačiaties ukio krizis istori-jai ir dabartinio pasaulinio ukio krizio priežastis, duoti j šiuos klausimus atsakymą.

Po vadinamojo "didžiojo krachio" 1873 m. ėjo pramonės krizis, kuris truko 5—6 metus. Pakilimas pastebimas tiksliai pradėdant 1878 m., po kurio 1882 m. vėl naujas krizis užtruko 4 metus su viršumi. Po šio krizio vėl smarkus pramonės pakilimas Europoje: ligi 1900 metų, o Amerikoje net ligi 1908 metų užtruko. Po to vėl depresija kokių 2½ metų (Amerikoje 1 m.).

1907 m. krizis truko 2 metus; jis buvo nugalėtas pasirodžiusi didžiojo karo požymių įtakoje.

Po didžiojo karo pramonės plėtojimasis Europoje dėl piniginių infliacijos ėjo kiek kitoki keliu negu ankščiau. Amerikoje ligi 1920 m. ėjes pramonės pakilimas, pertrauktas pramonės krizio, trukusio apie pusantro metų. Nuo 1922 ligi 1929 m. vėl pakilimas (Europoje pramonė atgijo tik apie 1924 m.). Dabartinis pasaulinis ukio krizis Amerikoje prasidėjo 1929 m. rudenį, o Europoje dar vėliau (Vokietijoje). Taigi jis trunka jau 2 metus. Kaip ilgai jis dar truks?

Kaip matėme, praėitęs krizis ilgiausiai truko 4—6 metus, o trumpiausiai — 1—2 metus. Vadinasi, yra ilgiau trunkančiųjų ir trumpiau trunkančiųjų krizių. Patirta, kad pramonės kriziai esti ilgesni, jei jie vyksta kartu su agrariniais kriziais (pav., kriziai 1873—1895 m. laikotarpiu).

Trumpesni — jei žemės ūkis esti pakilęs. Kriziams įtakos turi taip pat mažėjanti arba jėtai kylanti aukso produkcija. Didėjant aukso produkcijai, tuo patiu mažėjant jo perka-majai galiai, — taigi augant prekių kainoms, — kriziai greičiau išgyvenami. Šitas patyrimas taip pat rodo, kad dabar mes vėl gyvename periodą, kada kriziai trunka ilgai. Šių dienų pasauliniam ukio kriziui didelės įtakos be minėto turėjo dar ir kiti faktoriai, kurie ankščiau nepasireiškė.

1929 m. rudenį pasaulinė rinkoj smarkiai pradėjo kristi kainos žemės ukio produktų, kaip javų, taip ir kitų dalykų. Didelės dėl įvairių patobulinimų ž. ukio žemės našumas ir sėjos ploto padidinimas, kuriam nebuvo priešpastatyta paklausų padidėjimas, jau nuo 1927 m. vedė prie lėto, bet neišvengiamo kainų smukimo. Bandymai paremti žemės ūkį kreditu ir pašalpomis išugdė tik nepaprastai dideles produk-tų atsargas.

Pagal vokiečių "Konjunkturos Tyrimų Institutą" pasaulinė produktų atsarga 1000-iais tonų buvo: 1)

Metai	Kviečių	Kavos	Cukraus
1925	9,971	495	4,071
1926	7,397	521	5,495
1927	9,371	507	5,616
1928	10,876	1704	5,883
1929	12,525	923	6,648

Metai	Kaučiuko	Medvilnės
1925	151	1,207
1926	173	1,351
1927	201	1,768
1928	265	1,425
1929	287	1,531

Kitas (1930) metais ši atsarga dar labiau išaugo, ypač dėl vadinamo Sovietų Rusijos "damping'o".

Svarbiausių prekių kainos pabaigoj 1929 m. buvo mažesnės net ligi 40% už 1925 m. kainas. 1930 m. rudenį pasaulinė rinkoj kviečių kaina buvo tik 5%, kaučiuko — 12%, cukraus — 20%, dirbtinio šilko — 30% buvusios 1925 m. aukščiausios kainų.

Profes. Julius Hirsch'o skaičiavimai, žemės ukio produktų kainų, kritimas pasaulinėje prekyboj pasireiškė mažėsnėmis už tą patį parduotą 1930 m. kiekį pajamomis negu 1929 m. nuo 10,000 ligi 16,000 milijonų markių.)

Toks didelis žemės ukio produktų eksportierių pajamų sumažėjimas, gal but, labai didelės įtakos visam pasauliniam ukio kriziui būtų neturėjęs, jei kartu būtų kritę kainos industrijos prekių ir gamybos pramonij (mašinų ir t. t.).

Darbo racionalizacija pakėlė produktų gamybos visos pramonės šakose, sumažindama tuo būdu gamybos išlaidas. Pavyzdžiui, Vokietijoje, kur svarbiausiose industrijos šakose darbo produktingumas smarkiai išaugo, darbininkų skaičius nė kiek nepadėjo. Taigi geresnis darbo jėgos išnaudojimas čia davė tik gamybos išlaidų sumažėjimą. Taip pat ir Amerikoje. Pagal Federal Reserve Board indeksą Amerikos pramonėje produktingumas nuo 1923 m. ligi 1929 m. išaugo 46,8%. Darbininkų skaičius tuo pat metu nė tik nepadidėjo, bet dar sumažėjo, o darbo mokesnis dėl "taupumo" politikos nuo 1926 m. vis buvo mažėjanas.

Toksai darbo produktingumo gamyboje padidėjimas laisvos konkurencijos sąlygomis turėtų atpildinti prekes, o tolimesnėje eigoje sudarvti tinkamas sąlygas atgal priimti darbininkus, prieš tai "taupumo" politikos rezultate atleistus. Jei producentų gamintojų varžytynės būtų nustačiusios tokias rinkos kainas, kurios ir techniška geriau įtaisytos įmonės se tik ankščiau buvusį vidutinį pelną leidžia, tai ir pakilimas, bendrai imant, būtų prasipletusios, ir pirkėjų sluoksniai, nors ir sumažėjusiomis pajamomis, būtų įstengę pirkti ankščiau pirktų prekių kiekį. Aiškus dalykas, jei pastarųjų metų technikos pažanga būtų vedusi prie visuotinio industrijos gaminių atpigimo, tai ir žemės ukio sluoksniai būtų pajėgę mažesniais tų pat inuustrijos gaminių kiekį, kaip ir ankščiau pirkti. Tačiau tikrovėje buvo kitaip.

1) Vierteljahrshefte zur Konjunkturforschung. Herausgegeben vom Institut für Konjunkturforschung. Berlin 1930, Heft 3.

2) Prof. Dr. Julius Hirsch. Die Weltwirtschaftskrise. "Das Tagebuch". Berlin 1931.

(Bus daugiau)

No. 18-14 "Kavos" gautas šiandit. Kaina 10c. Klauskite Naujienose.

CHICAGOS ZINIOS

Kai kas apie Chicago

Govėdos (gengės)

(Tęsinys)

Chicagoj govėdų užtiksimė tirščiausia griuvėsių apeliūkė, kurias amerikoni vadiną žodžiu "slums". Griuvėsiai yra kaip ir koks teatras govėdų rolėms vaidinti. Dabar pažiūrėkime į kitą teatro pusę: į jų aktorius, į govėdų narius.

Socialis arba visuomeninis gyvenimas yra taip žmogaus būdai reikalingas, kad jis sutvertama dažnai iš mažiausia tinkamos medžiagos. Pavyzdžiui, vaikai palikti vieni suranda draugus lėšose, katėse, šunyse. O jei ne turi nė tokių draugų, tai jų vaidintuvė sutvertia "draugus", su kuriais jie sugeba gyventi geriausioje santykiuose. Net suaugusieji ypač vadinamo "pavienių" tipo, girdi kaip jiems kalba girios, akmenys, pievos ir upės.

Šitas reikalavimas socialio arba visuomeninio gyvenimo yra pagrindas govėdoms.

Ar teko kada nors vaikščioti Paulina gatve, Town of Lake apeliūkėj, šiltą vasaros vakarą apie 7 ar 8 valandą? Ar teko sukinėtis Hull House apeliūkėj prie Halsted gatvės?

Vaikai kaip bitės žvėmbia gatvėse. Bėgioja, triukšmauja, žaidžia. Nepaprastas, nesuvaldomas judėjimas. Net suaugusieji praeivį tas gaivumas sujudina, sulauko. Ir lengva suprasti kokią žavėtiną įtaką daro šitokia maišatė į vaikus. Sveikas bernaitis negali pasilikti vieno tokiam sukurjė.

Ot čia ir gimsta staigios savaimi kilusios grupės. Jos dar nėra govėdos. Jos, galima sakyti, tik govėdų užmazgos. O toliau — tai grupės susipeša, lai kas pamėgina jas išvaikyti, ir jau jos susimezga tampriau. Štai ir govėdos.

Govėda yra reiškinys ne tik suaugusių, bet ir vaikų būdo gyventi socialiu arba visuomeniniu gyvenimu. Govėdų užtiksimė ne tik griuvėsiuose. Jų užtiksimė miesteliuose ir kaimuose. Bet miesteliuose jos sudaro visuomenės problemą retai, o kaimuose veik niekuomet. Jos čia gimsta ir nyksta: miršta, kai jų nariai išauga, arba persiorganizuoja į formales grupes — klubus, draugijas prisilaikančius reikalavimų apeliūkės normų.

Kas kita su govėdomis miestų griuvėsiuose. Čia gali jos nukrikti tokion pusėn, kuri skaitoma pragaistinga formalei visuomenei — įstatymais ir priimtoms sugyvenimo for-

mois. Iš griuvėsių govėdų gali išaugti ir daugiausia išaugę tokių visuomenės narių, kurie užpildo kalėjimus, baigia dienas elektros kėdėje arba ant kartuvių.

Štai kodėl griuvėsių govėdos yra problema visuomenei. Štai kodėl jos yra problema ir mūsškiei lietuviškai visuomenei, nes daug lietuvių vaikų auga griuvėsiuose.

Mes, suaugusieji, taikomės užimti vietą draugijoj. Taj komės pasireikšti joje kas kuo galime: turtu, mokslu, įvairiais nuopelnais. Faktiniai mes mienuojame savo stovį draugijoj kitų akimis, kitų pripažinimu. Tuo patim pasizymi ir vaikai ir jaunuomenė.

Ir ot govėdoj vaikai ir jaunuomenė randa savo stovį, randa pripažinimą. Govėdų nariams jų bendrų pripažinimas pasidaro daug svarbesnis, nei tėvų, mokyklos perdėtinis, kunigų ar susterių. Govėdos išsivysto moralė, kuri mienuoja savo narių žygius kitokių mąstų, ne kad formalė visuomenė.

Štai pavyzdys. Vienas govėdų veikimo tyrinėtojas, "susi-draugavęs" su 12 metų vaikščiu, govėdos vadu, paklausė jo, ar labai pikta (tough) yra govėda, kuriai jis vadovauja. Vaikas supyko, bet greitai atsileido. Po to jis pareiškė, kad ne.

—Taj ką jūs veikiate? — klausinėjo toliau tyrinėtojas.

—Ak, nieko blogo — atsiliepė vaikas — mes tik plėšiame (we're robbing).

Nieko tokio: jie tik vagiuoja! Sakytum natūraliai, nejučiausiai govėdos išsivysto kriminalės kripties psichologija. Ne visose, bet daugely. Govėdų nariai, ypač jaunesni, dažnai ir nesupranta, kad jie negerai daro. Ir tokia psichologija esmė yra griuvėsių gyvenimo padaras.

—Taj ką jūs veikiate? — klausinėjo toliau tyrinėtojas.

—Ak, nieko blogo — atsiliepė vaikas — mes tik plėšiame (we're robbing).

Kaip kovoti su pragaistingomis govėdų tendencijomis? Govėdos teikia savo nariams pripažinimą. Jos teikia daugiausia žaismės, "naktinės ekspedicijos", išnagrinėjimas visų apeliūkės užkampių, vagilavimas vidurmišio krautuvėse, o vyresniųjų tarpe vogimas automobilių ir net holdapai — kiek visa tai duoda govėdų nariams sujudimo (thrills) ir kartais pinigų! Bet pinigai, ypač jaunesniųjų govėdų tarpe, yra antroji vietoj.

Ar dedamos pastangos teikti vaikams, suaugusių tinkamą priežiūrą, ką nors kas atstotų govėdų teikiamą jiems

sujudimą? Tenka pasakyti, kad griuvėsių apeliūkėse tokių pastangų dedama visai mažai.

Govėdų problema yra visų pirma liuoslaikio problema. Berniukų skautų organizacija, įvairios vaikų brolijos, klubai ir draugijos, kaip pavyzdžiui ir viena kita lietuvių vaikų draugijėlė, veikiančios suaugusiųjų tinkamą priežiūrą daug gelbsti pragaistingai govėdų įtakai neutralizuoti.

— Chicagojietis.

(Bus daugiau)

Graboriai

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvių ir kokiame reikale visuomet esti apeliūkė, kad nerumėte ilaidų užlaikymui skyti.

3307 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis Graborius Lietuvoj

1466 W. 46th St. Telefonai

Boulevard 5203

Boulevard 8413

1327 So. 49th St. Telefonas

Cicero 3724

S. D. LACHAVICH

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauju laidotuvių kuopigilavimą. Reikale maldžiu atsiųskite, o mano darbu būsite užgandinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS:

1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.

Tel. Cicero 5927

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Moderniška Kopyčija Dovanai Turis automobilis visokiems reikalems. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue CHICAGO, ILL.

S. M. SKUDAS

LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Didelė ir graži kopyčija dykai

718 W. 18 St. Tel. Roosevelt 7532

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvių patarnauju geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausu prie garbingos šeimynos.

OFISAS: 668 W. 18th Street Tel. Canal 6174

SKYRIUS: 3238 S. Halsted St. Tel. Victory 4088

STANISLOVAS PAUKSTA

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 21 dieną, 5:15 valandą ryte 1931 m. sulaukęs 36 metų amžiaus, gimęs šventiniais apsk. Daugeliškio parp., Gendrikovos kaimo, Amerikoj įgyveno 19 metų. Paliko dideliame nuliudime moterį Stanisla, po tėvais Mocikiute, dukterį Esther, sūnų Ernest, brolių Leoną, 3 pusbrolius — Aleksą, Tunkis, Juozapą ir Antaną Serge, pussešerį Ursulę Czeikowski, 3 švogerkes — Marijoną Gaidelienę, Juozefą Lukošienę, Oną Narušis, 3 švogerius ir gimines, o Lietuvoj tėvą Feliksą, du brolius — Juozapą ir Adolfą, 3 seseris — Oną, Anelę ir Emiliją. Kunas pašarvotas randasi 4530 S. Honore st. Laidotuvių įvyks pėntynioj, rugšjo 25 dieną, 8 val. ryte iš namų į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Raymond Kupchun gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame.

Motina, Sesuo, Dėdės, Tetos ir Giminės.

Laidotuvių patarnauja graborius Eudeikis. Tel. Yards 1741.

RAYMOND KUPCHUN

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 22 dieną, 5:10 valandą vak. 1931 m. sulaukęs 6 metų amžiaus, gimęs rugšjo 14 d. 1925 m. Chicago, Ill.

Paliko dideliame nuliudime moterį Katherine, po tėvais Macaitė, seserį Dorothy, šeimyną Macų, dėdes, tetas ir gimines.

Kunas pašarvotas, randasi 9740 S. Houston Ave., tel. South Chicago 10375.

Laidotuvių įvyks subatoj, rugšjo 26 dieną, 8 val. ryte iš namų į Šv. Juozapo parapijos bažnyčią, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Raymond Kupchun gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame.

Motina, Sesuo, Dėdės, Tetos ir Giminės.

Laidotuvių patarnauja graborius Eudeikis. Tel. Yards 1741.

RAYMOND KUPCHUN

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 24 dieną 1929 m. sulaukęs 38 metų amžiaus, gimęs Kulšiemų kaimo, Sėdos parapijoj, Mažeikių apskritėj.

Paliko labai dideliame nuliudime vyrą Antaną ir dukterį Kazimierą.

Mūsų mylima moteris ir motina, liekis ramiai sveičioj, šaltaj žemelėj.

Mūsų brangioji, niekuomet Tavęs neužmiršime. Pas mus daugiau naujųjų, bet mes ateisime. — Lauk mus ateinanč!

Liekame labai nuiludę.

Vyras ir Duktė.

Emilija

Tomašiumienė

po tėvais

Dulinskaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 24 dieną 1929 m. sulaukęs 38 metų amžiaus, gimęs Kulšiemų kaimo, Sėdos parapijoj, Mažeikių apskritėj.

Paliko labai dideliame nuliudime vyrą Antaną ir dukterį Kazimierą.

Mūsų mylima moteris ir motina, liekis ramiai sveičioj, šaltaj žemelėj.

Mūsų brangioji, niekuomet Tavęs neužmiršime. Pas mus daugiau naujųjų, bet mes ateisime. — Lauk mus ateinanč!

Liekame labai nuiludę.

Vyras ir Duktė.

Emilija

Tomašiumienė

po tėvais

Dulinskaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 24 dieną 1929 m. sulaukęs 38 metų amžiaus, gimęs Kulšiemų kaimo, Sėdos parapijoj, Mažeikių apskritėj.

Paliko labai dideliame nuliudime vyrą Antaną ir dukterį Kazimierą.

Mūsų mylima moteris ir motina, liekis ramiai sveičioj, šaltaj žemelėj.

Mūsų brangioji, niekuomet Tavęs neužmiršime. Pas mus daugiau naujųjų, bet mes ateisime. — Lauk mus ateinanč!

Liekame labai nuiludę.

Vyras ir Duktė.

Emilija

Tomašiumienė

po tėvais

Dulinskaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 24 dieną 1929 m. sulaukęs 38 metų amžiaus, gimęs Kulšiemų kaimo, Sėdos parapijoj, Mažeikių apskritėj.

Paliko labai dideliame nuliudime vyrą Antaną ir dukterį Kazimierą.

Mūsų mylima moteris ir motina, liekis ramiai sveičioj, šaltaj žemelėj.

Mūsų brangioji, niekuomet Tavęs neužmiršime. Pas mus daugiau naujųjų, bet mes ateisime. — Lauk mus ateinanč!

Liekame labai nuiludę.

Vyras ir Duktė.

Emilija

Tomašiumienė

po tėvais

Dulinskaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 24 dieną 1929 m. sulaukęs 38 metų amžiaus, gimęs Kulšiemų kaimo, Sėdos parapijoj, Mažeikių apskritėj.

Paliko labai dideliame nuliudime vyrą Antaną ir dukterį Kazimierą.

Mūsų mylima moteris ir motina, liekis ramiai sveičioj, šaltaj žemelėj.

Mūsų brangioji, niekuomet Tavęs neužmiršime. Pas mus daugiau naujųjų, bet mes ateisime. — Lauk mus ateinanč!

Liekame labai nuiludę.

Vyras ir Duktė.

Emilija

Tomašiumienė

po tėvais

Dulinskaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 24 dieną 1929 m. sulaukęs 38 metų amžiaus, gimęs Kulšiemų kaimo, Sėdos parapijoj, Mažeikių apskritėj.

Paliko labai dideliame nuliudime vyrą Antaną ir dukterį Kazimierą.

Mūsų mylima moteris ir motina, liekis ramiai sveičioj, šaltaj žemelėj.

Mūsų brangioji, niekuomet Tavęs neužmiršime. Pas mus daugiau naujųjų, bet mes ateisime. — Lauk mus ateinanč!

Liekame labai nuiludę.

Vyras ir Duktė.

Emilija

Tomašiumienė

po tėvais

Dulinskaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 24 dieną 1929 m. sulaukęs 38 metų amžiaus, gimęs Kulšiemų kaimo, Sėdos parapijoj, Mažeikių apskritėj.

Paliko labai dideliame nuliudime vyrą Antaną ir dukterį Kazimierą.

Mūsų mylima moteris ir motina, liekis ramiai sveičioj, šaltaj žemelėj.

Mūsų brangioji, niekuomet Tavęs neužmiršime. Pas mus daugiau naujųjų, bet mes ateisime. — Lauk mus ateinanč!

Liekame labai nuiludę.

Vyras ir Duktė.

Emilija

Tomašiumienė

po tėvais

Dulinskaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 24 dieną 1929 m. sulaukęs 38 metų amžiaus, gimęs Kulšiemų kaimo, Sėdos parapijoj, Mažeikių apskritėj.

Paliko labai dideliame nuliudime vyrą Antaną ir dukterį Kazimierą.

Mūsų mylima moteris ir motina, liekis ramiai sveičioj, šaltaj žemelėj.

Mūsų brangioji, niekuomet Tavęs neužmiršime. Pas mus daugiau naujųjų, bet mes ateisime. — Lauk mus ateinanč!

Liekame labai nuiludę.

Vyras ir Duktė.

Emilija

Tomašiumienė

po tėvais

Dulinskaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 24 dieną 1929 m. sulaukęs 38 metų amžiaus, gimęs Kulšiemų kaimo, Sėdos parapijoj, Mažeikių apskritėj.

Paliko labai dideliame nuliudime vyrą Antaną ir dukterį Kazimierą.

Mūsų mylima moteris ir motina, liekis ramiai sveičioj, šaltaj žemelėj.

Mūsų brangioji, niekuomet Tavęs neužmiršime. Pas mus daugiau naujųjų, bet mes ateisime. — Lauk mus ateinanč!

Liekame labai nuiludę.

Vyras ir Duktė.

Emilija

Tomašiumienė

po tėvais

Dulinskaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 24 dieną 1929 m. sulaukęs 38 metų amžiaus, gimęs Kulšiemų kaimo, Sėdos parapijoj, Mažeikių apskritėj.

Paliko labai dideliame nuliudime vyrą Antaną ir dukterį Kazimierą.

Mūsų mylima moteris ir motina, liekis ramiai sveičioj, šaltaj žemelėj.

Mūsų brangioji, niekuomet Tavęs neužmiršime. Pas mus daugiau naujųjų, bet mes ateisime. — Lauk mus ateinanč!

Liekame labai nuiludę.

Vyras ir Duktė.

Emilija

Tomašiumienė

po tėvais

Dulinskaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 24 dieną 1929 m. sulaukęs 38 metų amžiaus, gimęs Kulšiemų kaimo, Sėdos parapijoj, Mažeikių apskritėj.

Paliko labai dideliame nuliudime vyrą Antaną ir dukterį Kazimierą.

Mūsų mylima moteris ir motina, liekis ramiai sveičioj, šaltaj žemelėj.

Mūsų brangioji, niekuomet Tavęs neužmiršime. Pas mus daugiau naujųjų, bet mes ateisime. — Lauk mus ateinanč!

Liekame labai nuiludę.

Vyras ir Duktė.

Emilija

Tomašiumienė

po tėvais

Dulinskaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu rugšjo 24 dieną 1929 m. sulaukęs 38 metų amžiaus, gimęs Kulšiemų kaimo, Sėdos parapijoj, Mažeikių apskritėj.

Paliko labai dideliame nuliudime vyrą Antaną ir dukterį Kazimierą.

Mūsų mylima moteris ir motina, liekis ramiai sveičioj, šaltaj žemelėj.

Mūsų brangioji, niekuomet Tavęs neužmiršime. Pas mus daugiau naujųjų, bet mes ateisime. — Lauk mus ateinanč!

Liekame labai nuiludę.

Vyras ir Duktė.

Emilija

Tomašiumienė

po tėvais

Tarp Chicago's Lietuvių

South Chicago

Automobilio užmuštas lietuvių vaikas

Raymond Kupchin, 6 metų amžiaus, gyvenęs su motina Katryna ir sesute Darata adresu 9740 S. Houston Ave., užvakar, rugsėjo 22 d., tapo suvažinėtas automobilio einant skersai gatvę prie 97 gatvės ir Commercial Ave.

Sužeistasis skubiai tapo nuvežtas į South Chicago ligoninę, kur po kelių valandų kanikinimo mirė. Ligoninėje visą laiką jis šaukėsi savo tėvelio, kurio dar nebuvo matęs. Bet neprišaukęs, nes tėvelis prieš kelis metus yra atsiskyręs nuo šeimos ir nežinia kur randasi. Taip vaikučio troškimas nors prieš mirtį pamatyti savo tėvelį neišsipildė.

Velionio Raymond'o laidotuvis bus šį šeštadienį, rugs. 26 d., 8 v. ryte, iš namų į vietos liet. bažnyčią ir į šv. Kazimiero kapines. Laidotuvėms patarnaus p. Eudeikis.—rt.

West Side

25 metų apvaikšiojimas.

Sekmadienį, rugsėjo 20 dieną, Westside'je buvo apvaikšiojama 25 metų sukaustuvas nuo susikurimo parapijos.

Apvaikšiojimas kaip apvaikšiojimas. Bet kad apvaikšiojimui buvo renkamos aukos iš bizniierių po penkines ir dešimkes, tai truputį keista atrodė.

Apvaikšiojimui buvo pakviesti ir pirmieji parapijos tvėrėjai. Tų tvėrėjų viso likę tik trys, būtent Radomskis, Jaukštis ir Meldazis. Jie džiaugėsi prisidėjo prie minėtos parapijos tvėrimo.

Bet šiame apvaikšiojime jiems nebuvo progos nė žodį pratariti ir susirinkusius. Nedavė progos kalbėti net ir Radomskiu, kuris buvo artimas parapijos rėmėjas.

— Zings.

Dambrauskai išvažiuoja Lietuvon

J. Dambrauskas ir jo motina išvažiuoja Lietuvon. Dambrauskai yra plačiai žinomi Chicago lietuviams. Jų farmoje, prie Willow Springs, yra buvęs ne vienas išvažiuojamas surengtas. Taip jau ne vienas chigagietis yra pirkęs gaudaus lietuviško surio iš jų.

Dambrauskas savo farmą išrendavojo chigagiečiams žinomam Antanui Stuparui. P-nas Stuparas yra buvęs įvairiuose biuznuose. Iki šiol gal jis nebuvo taip plačiai pažįstamas daugumai chigagiečių lietuvių. Bet yra draugiškas žmogus ir, tenka manyti, greitai susipažins.

Jis sakosi ves farmą ta pačia sistema, kaip ir Dambrauskas, ir dirbs tokius pat surius, kaip Dambrauskas.

—P. Daubaras.

Extra Lietuvių Radio Programos į visą pasaulį

Pėtnyčio, rugsėjo 25, iš stoties W. C. F. L., 970 k. nuo 6:45 iki 7 val. vakare, bus duodamas lietuvių radio programos į visą pasaulį; jis bus girdimas ir Chicagoje. Atsukite savo radio ir pasiklausykite šio extra lietuvių programo.

Kitas lietuvių radio programos, kaip ir visada, iš stoties W. H. F. C., 1420 k., ketverge nuo 7 iki 8 val. vakare. Pasiklausykite.

[Acme-P. & A. Photo]

Lillian Collings, kuri tvirtina, jog Long Island Sound'e du piratai nužudė jos vyrą, o ją išžaginę. Tačiau tyrinėtojai reikią abejonių dėl jos pasakojimo teisingumo.

Oro koncertas

Progresas, radio laikai. Tik keletą metų atgal, ar galėjai žmogus pamąstyti, kad susilauksitokių patogių laikų, jog nereikėtų eiti į teatrus ar į sveitainę pasiklausyti koncertų? Dabar juos galime girdėti savo namuose su pagelba radio. Taip, dabar galima su didžiausiu patogumu, besėdint savo namelyje ant minkštos kėdės, klausyti tų visų talentuotų žmonių gabumų visokiose srityse—dainose, muzikoje, juokuose ir kalboje, ir dar visą ką veltui, be atlyginimo.

Ir praeito antradienio oro koncertas, vienas iš tų, kurie yra duodami nuolatiniams antradienis Peoples Furniture Kompanijos iš W. G. E. S. stoties; kiek tai malonumo jis suteikė klausytojams! Tai yra sunku išreikšti. Vienos valandos būgdyje išgirsti ir operos dainininkus, kurie yra kur nors toli užjūryje, taip pat muziką, o ir lietuvių mėgiamus dainininkus, kaip Kastą Sabonį, A. Čiapa ir žavėjantį "Peoples Due't". Gražūs juokai, rimtos ir naudingos kalbos ir kiti įvairumai.

Peoples Furniture Kompanija atsižymi žinojimu ir pasistengia duoti šiuos gražius, parinktus ir tvarkingus lietuvių radio programus.

Oak Forest

Truputis žinių iš mūsų padangės

Šiuo norima padėkoti Viešniečiui Klubui už dovanas ir už aplankymą kai kurių lietuvių esančių prieglaudoj.

Būtent rugpjūčio 20 dieną atlinkę prieglaudą šie klubo nariai: pp. Rakauskis, p-nia Laurinienė su sūnais, pp. Namanius, p. Mozgeris su žmona ir dar vyres su žmona; kurių pavardės neteko sužinoti. Ir lapai gausiai pavaišino jie ir apdovanojo porą varguolių esančių prieglaudoj, būtent Antaną Bacevičių ir Kazimierą Sulcą. Davė abiem po penkis dolerius, už ką jie yra labai dėkingi klubiečiams.

Žinoma, Oak Forest prieglaudoje yra ir daugiau lietuvių. Bet pasiūkio ir taip, kad atlinkantieji kartais nepamato daugiau. Mat, atsiranda tokių inamų, kurie pasitiekė lankytojus stengiasi pasilikti vieni su jais, idant gauti daugiau dovonų.

O tuo tarpu prieglaudoj yra tikrų vargšų, neturinčių draugų ir negaunančių jokios pašalpos, jokios dovanėlės.

Jonas Rusteika, Institution, Ward 52, Oak Forest, Ill.

Teatro mylėtojams

Praėjusį sezoną, po suvaidinti nimo veikalo "Graži Magelona", daug žmonių prašė mane pranešti jiems kada bus kitų kartą vaidinamas tas veiklas.

Taigi pranešu, kad "Graži Magelona" bus vaidinama vėl spalio mėn. 11 d. Roselande, prie 108 ir Wabash avenue. Vaidins M. Dundulienės artistų grupė. Artistų sąstatas žymiai pagerintas.

Ižanga tik 35 centai ypatai. —Marė.

CHICAGOS ŽINIOS

Ravinijos opera turėjo nuostolių \$279,829

Ravinia Parke vasaros laiko opera užbaigė savo sezoną. Pasirodo, kad ji turėjo šiemet nuostolių \$279,829.

Dar viena bomba

Sprogo bomba prie teatro, kuris randasi adresu 503 So. Kedzie ave. Nors bomba sprogo kiek toliau nuo to teatro, bet policija mano, kad ji taikyta buvo teatrui.

Pasišlavė \$10,000

Septyni ginkluoti banditai užpuolė Parkway State Banką, 1950 North Clark street. Pasišlavė \$10,000.

Manoma, kad kaposių algas

Paskelbimas, kad United Steel Corporation nutarusi nukapoti savo darbininkų algas, atsiliepi ir į Chicago's pramonės apskritį.

Chicago's apskritį United Steel Corporation turi šaką, kuri samdanti apie 9,000 darbininkų. Kąpojimas algų palies tur but ir juos.

Gal buti, kad kitos mažesnės

Garsinkitės "N-nose"

NAMŲ SAVININKAI

Šis apgyvendinimas jums yra vertas \$200, kadangi jūs galite atnešti jį į mūsų ofisą ir gauti reguliari \$30.00 mokesčio iš \$21.00.

MES TEIKIAME NARIAMS DYKAI Lygias, penkis ir tris dešimtis dienų pareiškimus ir išplėdimo juos jums dykal. Pa-larima apie neapdrautumą su rėdamininkais. Pateiktiniai dykal vialie įgaliojimai reikšmės. Taip pat patarimai ir pagelba jūsų taisyklė ir assessment reikalavose.

City Of Chicago Landlords Association, Inc.

Second Floor, 6654 So. Ashland Ave., 47th & Ashland Ave. Valandos nuo 9 r. iki 8 vak.

kompanijos paseks minėtos didžiosios kompanijos pavyzdžiui.

Mažoji žuvelė nukencia

Šiuo laiku varomās sparkus vėjus prieš gembleriaivimo ir ištvirkimo vietas Chicagoje. Bet Daily News pastebi, kad stambieji tos rūšies įstaigų užlaikytojai daro biznį kaip darę. Nukentėję iki šiol tik menkesnieji, tik smulkioji žuvis.

Saukis groserninką liudyti

Tapo apiplėšta Wicker Park Deposit and Trust Company Milwaukee gatvėje prie North

Ivairios Californijos Vynuogių Rusys

California Fruit Exchange paskaidė vynuogės į įvairias rūšis ir pradėjo garsinimų kampaniją. Kād išpopuliarizuoti tas rūšis tarp pirkėjų išpačių geresnių rūšių Californijos sulčių vynuogių. Exchange per save pardavėjas galės paminėti įvairias rūšis baltųjų ir juodųjų vynuogių — Alicante Bouschet, Carignane, Mataro, Mission, Petit Sirah, Zinfandel, Muscat ir kitas priimtas rūšis.

Alicante Bouschet yra vienos iš populiariausių sulčių vynuogių. Jų spalva dar labiau pasigerina, jei primaišyti prie jų rūgšties vynuogės kaip Burger ar Zinfandel.

Carignane yra išimtinai vynu vynuogės, lengvos gabeti ir sultingos. Jos sultis yra tamsiai raudona, labai pagerėjanti nuo ilgo laikymo. Jos turi savą daug natūralių medulių.

Mataro turi juodas uogas, labai geras primaišyti prie kelių uogų. Mission, pavardės pasekanti misio-nierius, juodos vynuogės ypač tinka sunkai. Retas kas gali viršyti šį uogų pagaminatį Angelica. Pagamintas iš Mission uogų baltas vynas lyginasi geriausiomis Vokietijos vynu rūšims.

Zinfandel yra geriausiai žinomas kaip "tikrosios vynu Californijos vynuogės". Jos padaro geros kokybės šviešiai raudoną vyną. Jis visuomet patenkintantis. Muscat yra gerai visiems žinomas, kad reikėtų apie jį rašyti. Baltosios vynuogės irgi turi platų paraišavimą iš žinovų, kurie žinę jų vertę.

PRANESIMAI

S. L. A. 6-to Apskrito Jubiliejaus Rengimo Komisijos į ketupį atstovų susirinkimas įvyks penktadienį, rugsėjo 25 d., 8 val. vak., p. K. Macluko raštinėje, 6812 So. Western Ave. Šiam susirinkime bus galutinai išdirbta planai, kurie bus pateikti konferencijai. Būkit visi laiku. Valdyba.

Pranešimas Chicago's Lietuviams Vyrams, ir Moterims. Paduoti prašymą įstoti Chicago's Lietuvių Dr-jon S. P. yra galima pas bile vieną šios Dr-jos narį arba malonkė kreiptis tiesiai į Dr-jos pirmininką J. Mickevičių, 3653 o. Halsted St. Tel. Yards 4754 — nuo ryto 8 iki vakaro 8 val. Aplikacijos naujų narių bus priimamos iki spalio-October 13 dienai. Nariais priimami nuo 16 iki 45 metų vyrai ir moteris. Chicago's Lietuvių Dr-ja Savitarpinai. Pašalpos, yra viena didžiausių ir turtingiausių lietuvių organizacijų Chicagoje. Yra trys pašalpos skyriai ligoje: \$6, \$10, \$16 — savaitę. Pomirtinė \$250 — apmoka pati Dr-jųija. Pašalpa sergantiems nariams išmokama bile kur gyvenantiems Jungtinėse Valstijose. Del platesnių informacijų kreiptis visų pažymėtų pirmininko adresu. Kvietiami Chicago's ir aplinkinių lietuvių dėtis prie šios organizacijos.

Chicago's Liet. Dr-jos S. P. Valdyba.

Joniskiečių L. K. Klubo susirinkimas įvyks penktadienį, rugsėjo 25 d., G. Krenciaus svetainėje, 4600 S. Wood St. 7:30 val. vak. Malonkė atsilankyti visi nariai, nes yra daug svarbių reikalų, kuriuos turėtis nutart ir yra du svarbūs laiskai iš Lietuvos. — J. B.

Chicago's Lietuvių Choro Pirmyn dainų pamokos įvyks pėtnyčio, rugsėjo 25 d., 7:30 val. vak. Meldazio svet. Visi Choro nariai susirinkite laiku. Taipgi dailės mylėtojus kviečiame prisidėti prie choro, nes turime rengtis prie savo koncerto ir prie opretės "Agurkai". — Valdyba.

AR JUS SERGATE? Motina Helena, žymiausia pasaulio žolių Specialista, mokytoja, 31 paspauskite jume apie daugelį sunkių ligų, kurios tapo greitai išgydytos su žolėmis. Penktos dešimt metų sekmingai ir išsamiu būdu. Tiek stambiai pasveikė. Jos patarimai yra neįkainojami, bet jūs galite jį gauti dykal. Nuošios žmonės kalbės. Atleiskite Mandel, o-ba rašykite, \$1.00 bontas už 25c. MOTINA HELENA, ZOLI SPECIALISTE, 1721 West 47th St., Chicago, Ill. Vyriausiasis ofisas: 1890 N. Damen Ave.

Dabar geriausias laikas BUDAVOTI IR TAI-SYTI NAMUS. BU-DAVOJIMAS IR FI-NANSUOJIMAS.

Prieinamos Hlygos. Taisom naujus beismetus, kambarius, pabudovojame naujus apartamentus, vilkas, pakliame namus ir padedame naujus pamatus. Štoringi frontai ir komerciniai darbas.

Z. S. Mickeviče & Co.

2505 W. 63 St. Tel. Hemlock 0800.

The Bridgeport Knitting Shop

Neria plonus ir storus vilnonius avetorius ir dykalus. Taisom senus avetorius. Mes pardavom žemom kainom idant galėtumėte autpaulyti nuo 75% iki 100%.

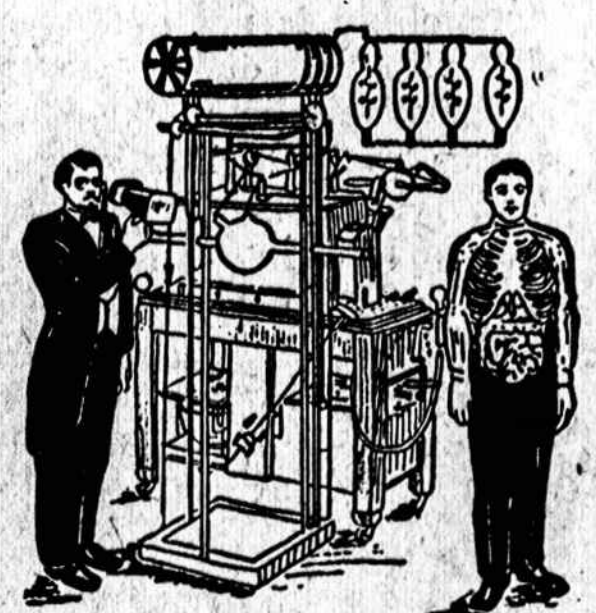
F. SELEMONAVICIA

504 West 39th St.

Netoli Normal Ave. Tel. VICTORY 8480.

Aldara deponija ir vakarais.

avenue. Tarp kitų liekanų po-lificia užtikio popieras sandvi-čiams suvynioti. Policija sulig popieromis surado kokos groser-ninkas pardavė vagiams sandvi-čius. Jis buvo Frank Mirchi-niak, 1610 North Winchest ave. Taigi ji pašaukė groserninką

Specialistas gydymo chronikų ir naujų li-gų. Jai kiti negalėjo jums išgydyti, atlaian-tykit pas mane. Nuo mūsų išsamiausių na-mas atidėmė jus tikra ligą ir jai aš apdė-imu jus gydyti, sveikata jums sugrįž. El-kiit pas tikrą specialistą, kuris nokiame juo- tur ir kas jums skauda, bet pats pasakys po galutinio išegaminavimo—kas jums yra.

Dr. J. E. Zarembo

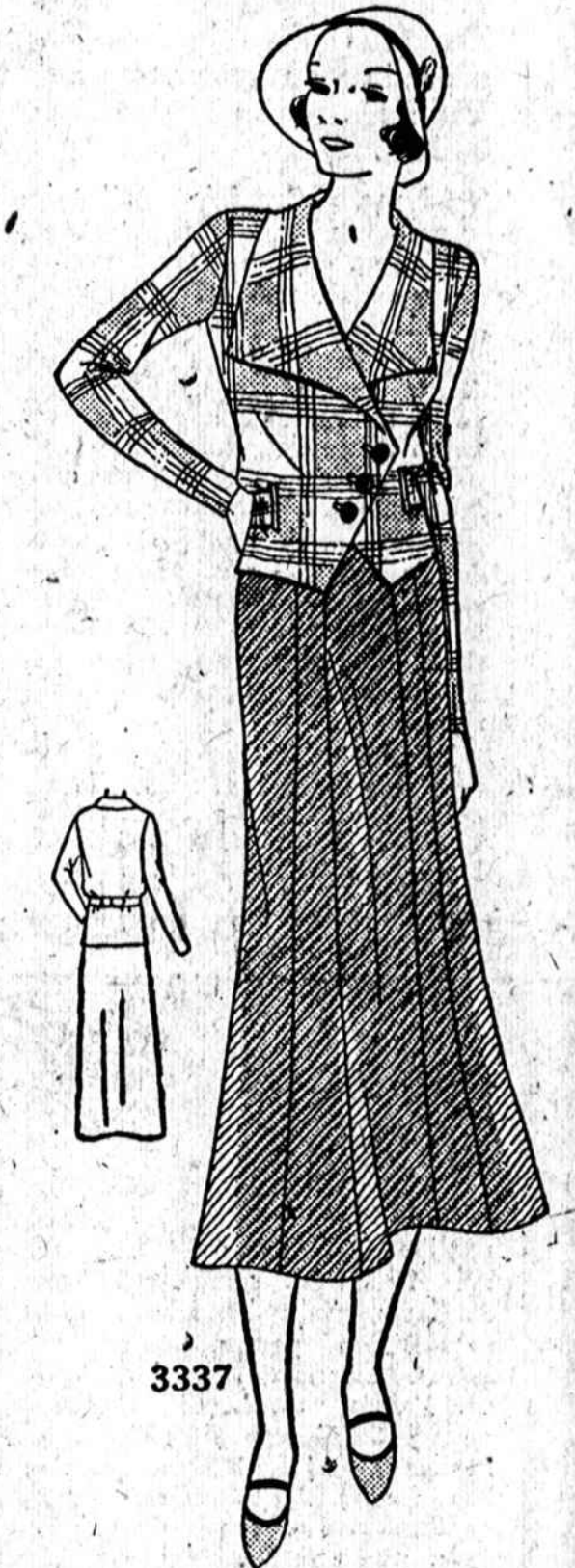
20 W. Jackson Blvd., netoli State St. Kambarys 1016

Imkite elevatorio

CHICAGO, ILLINOIS

Ofisio valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nedė-lioje nuo 10 ryto iki 1 po pietu.

MADOS

3337 — Naujausios mados sporto modelis. Sukriptos mios 14, 16, 18. 20, taigpi 36 ir 38 colių per krutinę. Ši suknelė yra ne tik graži bet ir labai praktiška ir šilta šaltesniams orui atėjus.

Norint gauti vieną ar daugiau viršnuordų pavyzdžių, prašome iš-kirpti paduotą blankutę arba pridūoti pavyzdžio numerį, pažymėti miera ir aiškiai parašyti savo var-dą, pavardę ir adresą. Klekvieno pa-vyzdžio kaina 15 centų. Galima pris-kysti pingutus arba pašto ženkliukais kartu su užsakymu. Laiškuos reiklia adresuoti:

Naujienų Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJENOS Pattern Dept.

1739 S. Halsted St., Chicago. Čia įdeu 15 centų ir prašau.

atsiųsti man pavyzdį No.

Mieros per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

FALL FASHION WORLD.

Rudeninė madų knyga. Joje rasite daug idomų rudeninių ir žieminių mo-delų. Taipgi aprašymų kaip pasirinkti materijolus ir kaip pasiūfudinti pigiai ir lengvai reikalingus rubus. Kaina tik 10 centų.

pažiūrėti, ar jis nepažins sand-vičių pirkėjų iš kriminalistų pa-veikslių, kuriuos detektyvų biu-ras turi.

BERNARD PETKA'S

MENS FURNISHING
Vilniaus stilius kepurės 95c. \$1.45
\$1.95. Skrybėlės \$2.95, \$3.50, \$3.95
ir \$4.95. Kaklaraiščiai 65c. 95c.
Marškiniai \$1.00, \$1.50 ir \$1.95.
4171 Archer Ave., prie Richmond St.

MALEVA

Gatavai sumaišyta, galionas
už \$1.40

Flat Paint
Vertės \$2.40, galionas už \$1.85

Varnish
Vertės \$2.50, galionas už \$1.49

Enamel Paint
Turi gražų blizgumą. ga-
lionas už \$2.50

Hardware and Wall
Paper

WHOLESALE IR RETAIL
200 įvairių rūšių nuo 5c. ir
augčiau už rolę.

Taipgi užlaikome patyrusius me-
levotojus ir popieruotojus.

J. S. Ramancionis

3147 So. Halsted St.

TEL. VICTORY 7261

Dresių Dezaininimas

Madų Dailė

Kostiumų Braižymas

Mes telkiamė ekspertų instruk-cijas šiuose kursuose. Dienomis ar vakarais. Žema kaina. Šie amatai yra patraukiantys ir gerai apmokami. Baigę šiuos kursų apmokami, kuriuos jūs įdominate.

Madųgų Skrybelių

Mokykla Specialistės kainos
Mokina kaip dezainuoti ir pa-daryti naujausias skrybelius kaip patalinti su šiuo žiniu. Baigę šiuos kursų, MASTER COLLEGE

190 N. STATE ST. RAN. 2718

RAMOVA

THEATRE

35 & Halsted Sts.
DIENOMIS IR VAKARAI

Šiandie

'Their

Mad Moment'

su Dorothy Mackail, Warner Baxter, Zazu Pitts, Nance O'Neil.

or

'A Free Soul'

su Norma Shearer, Leslie Howard, Lionell Barrymore, James Gleason, Clark Gable ir k.

Taipgi

Komedija, Žinios, Pasakėčios, Margumynai.

CLASSIFIED ADS.

Educational

Mokyklos

MOKYKIS BARBERYSTĖS

AMATO

Dienomis ar vakarais. Del informacijų
lausk arba rašyk:

INTERNATIONAL BARBER

COLLEGE.

672 West Madison Street

Financial

Finansai-Paskolos

REAL ESTATE BONAI

Viešos įlajos perkamos ir pardavamos
Del geresnių kainų matykite
CITY INVESTMENT CO.,
106 W. Adams St.
tel. Central 7832

Automobiles

M. & K. MOTOR SALES

1927 Buick 4 Door Sedan A-1 \$385
1928 Studebaker Dictator sedan A-1 \$345
1931 Willys coupe runble seat barginas \$325
1928 Nash special 6 2 door sedan, geras \$265
1930 Hudson sedan side mounts \$265
1930 Pontiac Sedan, 9 w. w. s. a. m. \$435
1930 Ford Town sedan: kaip naujas \$435
1930 Pontiac Del. sedan, 9 w. w. s. a. m. \$435
1928 Cadillac 314 sedan: 6 pas. \$395
1930 Chevrolet coupe: radio: A-1 \$385
1930 Auburn Del. sed.: 6 w. w. s. a. m. \$385
1931 Ford Tudor sedan: mažai važ. \$365
1929 Chrysler 76 Town sedan: A-1 \$355
1930 Auburn Del. sed.: 6 w. w. s. a. m. \$345
1930 Viking sedan: 6 pas. & door \$275
1929 Nash Conv. coupe: A-1 cond. \$245
DAUG KITI MAŠINAI IR ISMOKIMAI
6811 S. Halsted St. Wentworth 2727

1930 Ford Tudor Sedanas, 6 dratiniai
ratai, nauji Goodyear' tatrai, maroon baigi-
mas, su adiabatiniais ratais. Pasaukio už
balansu, morkišiaus žiniasvimo kompanijai
Tiktai \$750: vienas trečdalis įmokėti, 18 mėn.
išimokėti. 6424 S. Western Av. Republic 4050

FAGET BUCKLEY COMPANY
1928 Buick model 47-5 pas. sedanas \$545
1927 Buick, model 48, 5 pas. \$385
1928 Buick, model 48, 5 pas. \$385
1928 Buick, model 48, 5 pas. \$385
6455 S. Western Ave.
Prospect 0500

Ketvirtadienis, rugs. 24, '31

CLASSIFIED ADS.

Furniture & Fixtures

Rakandai-Išaisai